

Foto coperta 1: icoană din biserica mare
a Mănăstirii Strungari - frescă de
Alexandru Nicolau

© pentru prezenta ediție, Editura
Pridvor

Cu încredința celor care s-au ostenit la
scrierea Acatistului Fericitului Ioan David,
menționăm faptul că retipărirea lui este
permisă fără a fi necesar acordul scris al
Editurii Pridvor.

**Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale a României**

Nesfântul sfânt / ed. îngrij. de Pavel
Hagiu. - București : Pridvor, 2023
ISBN 978-606-93703-8-4

I. Hagiu, Pavel (ed.)

NESFÂNTUL SFÂNT

Ediție îngrijită de Pavel Hagiu

Editura Pridvor

București, 2023



Prefața editorului

A pune unui volum titlul *Nesfântul sfânt* ar putea părea un act de curaj – sau cel puțin un demers prea pretențios. Și asta deoarece cartea *Nesfinții sfinți și alte povestiri*, scrisă de arhimandritul Tihon Șevkunov, este una dintre cele mai apreciate scrieri ortodoxe care prezintă icoane vii ale credinței. Dar avem nădejdea că cititorii vor înțelege că fratele Ioan David din Strungari, cel despre care este vorba în acest volum, este cu adevărat un sfânt necanonizat încă. Pământul românesc are mulți *nesfinți sfinți* și cunoașterea vieții lor ne poate da tărie în credință.

„Cine este Fericitul Ioan David? Și de ce nu am auzit până acum de el?”, se pot întreba unii cititori.

Părintele Ioanichie Bălan, autorul Patericului românesc și al altor cărți duhovnicești de mare folos, scria în volumul *Istorieare duhovnicești* (apărut inițial în anul 2002), un capitol

**dumnezeiesc și, primind
ajutorul tău, să Îl slăvim pe
Dumnezeul cel în Treime lăudat,
care te-a primit în împărăția Sa,
pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul
Duh, în vecii vecilor. Amin.**

Cuprins

Prefața editorului.....	5
Scurtă biografie.....	8
Scurte tâlcuiri la Acatistul fratelui Ioan David, cel nebun pentru Hristos.....	15

**Scurtă biografie
a fratelui Ioan David,
cel nebun pentru Hristos**

Fratele Ioan David s-a născut pe 15 februarie 1920, în satul Purcăreți, la 30 km de orașul Sebeș din județul Alba. Nu și-a cunoscut tatăl. A rămas orfan de mamă la vârsta de trei ani, iar apoi a fost crescut de mătușa sa Raveca, împreună cu unchiul său, care era un om evlavios.

Când unchiul său s-a îmbolnăvit, mătușa l-a trimis la părintele Simion Bunea, care pustnicea pe valea pârâului Dologaia, să îl întrebe dacă unchiul va mai trăi. Părintele Simion, un monah care mersese în pelerinaj pe jos la Sfântul Munte Athos și înapoi, și care avea faimă de mare rugător și văzător cu duhul, i-a spus că peste trei zile bolnavul va merge în rai. Și după trei zile unchiul său a murit.

După ce Ioan a făcut clasele primare în satul natal, a vrut să fie cioban. După moartea mătușii sale, care îi lăsase lui Ioan ca moștenire casa ei, rudele l-au dat în judecată și i-au luat averea. Pentru Ioan a început o perioadă foarte grea, pentru că s-a angajat la un stăpân care nu îl lăsa să stea în casă, ci îl punea să doarmă în grajd, lângă animale. O vreme a dormit în pădure, hrănindu-se cu ce găsea. Dumnezeu l-a crescut duhovnicește prin toate aceste încercări, pentru că refugiul lui era legătura cu cerul. A fost încercat ca un nou Iov. Pentru aceasta a putut să îi învețe din experiență pe alții să nu cârtească, oricât de grele ar fi încercările prin care trec, ci să cugete la viața Dreptului Iov și să îi mulțumească Domnului pentru toate încercările prin care trec.

Ioan era foarte bolnăvicios și era firav, dar a reușit să se angajeze ca cioban sau slugă pe la diferite familii. Singurul lui sprijin era credința

puternică. Se ruga continuu, dar pentru că își mișca neconținut buzele mulți îl considerau nebun.

Ioan a fost cioban vreme de 30 de ani, timp în care nu i-a pierit nicio oaie. Pentru că avea cele mai frumoase oi, a stârnit invidia altor ciobani. Primăvară, sătenii se îmbulzeau să îl aleagă cioban pe el.

Umbla îmbrăcat în port românesc tradițional.

Iubea mult oile, le dăduse nume, vorbea cu ele. Își dorea să se înțeleagă cu oamenii la fel de bine cum se înțelegea cu oile. Când o chema pe una, ea venea, oricât de multe ar fi fost în turmă.

În toată perioada în care a fost cioban nu a mâncat niciodată carne de oaie, ci doar brânză și lapte.

Fratele Ioan a fost multă vreme ucenic al unui părinte cu viață sfântă, Varsanufie Știrban, care a trăit aproape douăzeci și cinci de ani în chilia părintelui Simion Bunea. După ce

părintele Varsanufie s-a mutat la Râmeț, unde a și fost hirotonit ieromonah, l-a cercetat foarte des și acolo. Părintele Varsanufie ajunsese la o măsură duhovnicească atât de înaltă încât îmblânzise un lup, pe care îl hrănea chiar cu mâna sa. Văzând sporirea duhovnicească a urmașului său duhovnicesc, părintele Varsanufie le-a spus celorlalți ucenici ca, după moartea sa, să-l cerceteze pe fratele Ioan pentru povățuire.

Când a ajuns aproape de bătrânețe, fratele Ioan a vrut să aibă o căsuță a lui, și pentru aceasta a muncit multă vreme la un sătean, care i-a vândut o bucată de pământ, pentru care au făcut un act de vânzare scris de mână. Cu banii pe care îi strânsese de-a lungul vremii și cu banii primiți de la Mănăstirea Râmeț a reușit să își construiască acolo o căsuță și o mică sură. Părintele Varsanufie a prorocit că fratele Ioan va fi dat afară de acolo și va

ajunge să locuiască în chilia părintelui Simion, de pe valea Dologaiei.

Așa s-a și întâmplat. După câțiva ani, săteanul care îi vânduse terenul l-a izgonit pe fratele Ioan de acolo, negând valabilitatea vânzării terenului. Îl amenința că, dacă nu va pleca de acolo, îl va lega și apoi va da foc la casă, ca lumea să creadă că a murit din cauza flăcărilor.

După o iarnă foarte grea, în care cu greu a reușit să hrănească oile, fratele Ioan a plecat la Mănăstirea Râmeț, unde a stat câțiva ani, iar după moartea părintelui Varsanufie a venit la chilia din Strungari, care aparținea de Mănăstirea Râmeț. A trăit acolo cam zece ani, până la sfârșitul vieții sale.

Fratele Ioan se ruga mult. De obicei citea zilnic o Psaltire și ajunsese să știe pe dinafară psalmii. Se ruga mult în timpul nopții și de aceea îi sfătuia pe cei apropiați să se roage mai ales la orele de la miezul nopții. Spunea neîncetat rugăciunea cu buzele, cu

mintea și cu inima. Repeta deseori rugăciunea lui Iisus, precum și „Doamne, miluiește” sau „Tatăl nostru”. Spunea cu evlavie Paraclisul Maicii Domnului. În fiecare zi spunea și un acatist.

Îi plăcea să citească scrieri duhovnicești, în mod special Patericul și Filocaliile, pe care putea să le tâlcuiască din propria experiență duhovnicească.

Postea mult, în zilele de luni, miercuri și vineri ținea post negru. Într-un an a reușit să țină tot Postul Mare fără mâncare și fără apă.

A suferit foarte mult din pricina bolilor. Uneori, din cauza durerilor nu putea nici măcar să își aprindă focul în sobă, și stătea în frig până când ajungea la el ucenicul său.

În ultimii șapte ani de viață a adus în casă sicriul și crucea de lemn care urma să îi fie pusă la mormânt.

A văzut cu duhul că va trece la Domnul de praznicul Sfântului Ioan

Botezătorul, pe 7 ianuarie 1995, și așa s-a și întâmplat.

După trecerea sa la Domnul, mormântul lui a devenit loc de pelerinaj. Încetul cu încetul, vestea despre nevoințele și sfințenia lui s-a răspândit pe tot pământul românesc.

(Nota editorului: informațiile biografice au fost preluate din volumul *Viața sfântă a pustnicului Ioan David*, Editura Chilia Sfântul Ipatie, 2022. Acatistul Fericitului Ioan David a apărut inițial la Editura Pridvor, tot în anul 2002.)

SCURTE TÂLCUIRI LA ACATISTUL FRATELUI IOAN DAVID, CEL NEBUN PENTRU HRISTOS

Sper că aceste rânduri vor ajunge la cei care vor fi interesați să afle câteva lucruri despre viața unui mare nevoitor contemporan, Ioan David, care a luat asupra sa și greaua cruce a nebuniei pentru Hristos.

Totuși, textul este o scrisoare adresată inițial unei anumite persoane care, din cauza unor „greșeli ale tinereții”, a ajuns după gratii. Nu îi vom preciza numele, nici măcar numele de botez, tot așa cum nu precizăm nici numele autorului scrisorii. Îi rugăm pe cititori să aibă încredință față de stilul folosit și față de modul de adresare.

Fratele meu, m-am bucurat mult că m-ai sunat aseară. După cum ți-am spus, eram îngrijorat pentru că nu mai

știam nimic de tine și îmi era teamă ca nu cumva să fi avut parte de necazuri, tu sau cei din familia ta, și acesta ar fi fost motivul pentru care te-ai închis în tine și nu ai mai dat niciun semn. Luni voi merge la poștă, pentru a-ți trimite cartea de care ți-am spus despre sfaturile părinților de la Sfântul Munte Athos. (...)

Experiențele duhovnicești pe care le-ai trăit în ultima vreme sunt o dovadă a darului lui Dumnezeu. Cred că atunci când am vorbit la închisoarea voastră am pomenit și de un deținut din temnițele comuniste care, după niște bătăi groaznice, a dobândit darul rugăciunii inimii. Pe care, poate, în libertate, nu l-ar fi dobândit.

E foarte important să ții legătura cât de strâns se poate cu părintele X. Mândria sau înșelarea pot să te atace dacă nu ai un „spate” puternic – adică duhovnicul aproape de tine. Sfântul Paisie Aghioritul numea astfel de cercetări ale harului „prăjituri

duhovnicești”. După ele vin însă și încercările, și atunci se va vedea credința ta.

Să știi că am un gust amar când vorbesc cu tine sau când îți scriu despre lucruri duhovnicești. Mi se pare că sunt ipocrit. Adică, da, tu îmi ceri sfaturile și eu încerc să te ajut. Dar viața mea creștină este mult mai ușoară decât a ta, și de aceea Dumnezeu ajunge mai ușor la tine decât la mine. În fine.

Vreau acum să îți scriu despre un sfânt contemporan care m-aș bucura să ajungă la sufletul tău. Este vorba despre un sfânt necanonizat încă, și care poate nu va fi canonizat nici în perioada care urmează, dar importantă nu este numai canonizarea. La unii sfinți au trecut sute de ani între adormire și canonizare, timp în care ei au făcut minuni și au fost cinstiți popor, chiar dacă ierarhia bisericească nu i-a numărat între cei propuși spre cinstire oficială.

Pentru că îți place să citești acatiste, am să îți trimit acatistul lui și câ-

teva explicații despre el. Când mama ta va veni la tine, o să îți aducă și cartea pe care ți-am trimis-o prin ea despre el. Dar ai spus că va mai trece o lună până atunci, așa că în acest timp cred că ți-ar prinde bine să te împrietenești cu acest sfânt necanonizat.

Despre el, părintele Ioanichie Bălan, autorul Patericului românesc, spunea că e „unicat în Ortodoxie”. Ai să înțelegi de ce.

Sfântul Teofan Zăvorâtul scria că, înainte de a spune o pravilă de rugăciune, este bine să o citești ca să iei aminte la lucrurile pe care urmează să i le spui lui Dumnezeu (sau Maicii Domnului sau sfinților, evident).

Nădăjduiesc că citirea textului care urmează îți va fi de folos. Nu ascund faptul că, dacă Dumnezeu va rândui, poate voi tipări ceea ce îți scriu, pentru a ajunge la mai mulți oameni. Dar vom vedea asta mai târziu. Unul din motivele pentru care îți scriu despre el, poate cel mai neimportant, este faptul că

v-am „întâlnit” în aceeași zi, adică după ce am vorbit cu părintele X. la închi-soarea voastră am plecat spre Strungari, la mormântul fratelui Ioan (pe care părintele X. l-a cunoscut când era mirean, o să vezi și mărturia lui în carte).

1. De ce cred că e nevoie de o tâlcuire a acatistului?

Pentru ca să înțelegi lucrurile pe care le vei citi. Tu ai citit deja alte tâlcuiri pe care le-am scris la acatiste, dar era vorba de sfinți canonizați, cărora le știai viețile. Despre Ioan David nu știi nimic. Cred că, atunci când citim un acatist sau un paraclis, dacă nu știm întâmplările sau minunile la care se face referire acolo ne este mai greu să ne rugăm cum trebuie.

2. De ce să spui acest acatist?

În primul rând, pentru că prin rostirea acatistelor sau a paracliselor către sfinți primim ocrotitori cerești. Orice acatist al unui sfânt te pune în fa-

ta lui. Acatistul mi se pare cea mai delicată formă de comunicare cu un sfânt. În general, oamenii spun mai des rugăciuni de cerere. În Grecia, de obicei oamenii spun paraclise către sfinți, iar acatiste mai ales de praznicele lor. Noi, românii, spunem des acatiste, cum fac și rușii. Lucrul acesta ține și de modul în care ne arătăm evlavie. Dar cred că tu ai înțeles deja din experiență care e specificul unui acatist, așa că nu are rost să detaliez. Cred că rostirea unui acatist te împrietenește cu sfântul. Dacă oamenii ar înțelege acest lucru, poate și-ar face mai mult timp pentru citirea acatistelor.

3. De ce unii nu se schimbă spunând des acatiste sau paraclise?

Trebuie să fii foarte atent la acest lucru. Părintele Arsenie Papacioc spunea: „Tipic, tipic, și la inimă nimic”. Cuvântul acesta nu voia în niciun caz să minimalizeze valoarea pravilei zilnice, a canonului sau a tipicului mănăstiresc. E

ca un cuvânt din Patericul egiptean, care rezumă lecții duhovnicești. Oamenii care își pun nădejdea în nevoințele lor, în rugăciunile lor, și privesc totul ca la piață – ca și cum Dumnezeu sau sfinții ar fi datori să le răsplătească ostenele – greșesc. Noi nu ne mântuim prin fapte, ci prin har. Noi asta trebuie să încercăm, să dobândim harul. Dacă ne punem nădejdea în noi, fiind plini de egoism și de iubire de sine, transformăm credința în ceva uscat, ruginit, mort. Ajungem ca fariseii și cărturarii din vremea Mântuitorului.

Pe tine nu trebuie să te sperie faptul că poate ai cunoscut creștini care se rugau mult, mergeau des la slujbe, mergeau în pelerinaje etc., dar cu toate astea erau reci sau fățarnici. Nu e de vină mănecarea când un om mănâncă pâină nu mai poate și vomită. E vina omului și atât.

5. Cum să spui acatistele?